

Dualita světa

Platón a platonismus počítal se základní dualitou skutečnosti (skutečného světa). To však s sebou neslo nutnost nějak řešit komunikaci mezi oběma. Platón to řešil hypostazí jakéhosi „subjektu“ (demiurg, božský řemeslník), který má přístup k obojímu a může ideální tvary otiskovat do beztvareho toku, takže tam nějaký čas přetrvávají, než pominou či zaniknou (obrácený postup nepředpokládá, leč jen subjektivně). Za základní tedy považuje neměnný svět idejí, kdežto veškerou změnu (proměnlivost) odvozuje z nestálosti otisků v něčem, co samo postrádá jakéhokoli tvaru. Základní nesnází či nedostatkem tohoto konceptu je odkaz času a časovosti až do oblasti druhotné, zatímco sama beztvarost je údajně vlastností nečasovou či bezčasovou, a to ačkoli pohyb bez časovosti je nemyslitelný. Whitehead se na Platóna výslovně odvolává, když mluví o „věčných objektech“ a naproti tomu o „událostech“.

(Písek, 170727-1.)